

Asociația Promo-LEX solicită Guvernului inițierea proiectului cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirilor minime pentru detenția ilegală și intentarea acțiunilor în regres împotriva reprezentanților organelor de drept vinovate de condamnarea și detenția ilegală a persoanelor

Sorry, this entry is only available in [Romanian](#). For the sake of viewer convenience, the content is shown below in the alternative language. You may click the link to switch the active language.

La 3 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a pus punct în cauza civilă inițiată de Igor Savin vs Ministerul Justiției, în temeiul Legii nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Curtea Supremă de Justiție a decis că pentru condamnarea și detenția ilegală, pe o durată de 485 de zile, Igor Savin

urmează să fie despăgubit cu suma de 466.630 de lei și 71 de bani în calitate de prejudiciu moral și material (100.000 de lei prejudiciu moral și 366.630 de lei prejudiciu material – salariu ratat). Curtea Supremă de Justiție a casat decizia Curții de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai), prin care judecătorii au decis acordarea unui prejudiciu moral de 100.000 de lei (cu respingerea solicitărilor lui Igor Savin cu privire la încasarea prejudiciului material).

*Condamnarea
și detenția
ilegală*

Drama lui Igor Savin a început în 2011. Acesta lucra pe atunci la Ministerul Finanțelor. A mers într-o inspecție la o întreprindere subordonată Primăriei din Cahul, unde a constatat o serie de ilegalități. Mai exact, întreprinderea indica în registre că a alocat milioane de lei pentru reparația unor sedii, pe când, în realitate, imobilele erau private. Ulterior, șeful întreprinderii din Cahul i-ar fi propus mită, pe care însă Savin a refuzat-o. După aceasta, funcționarul afirmă că au urmat o serie de amenințări ca, într-un final, să-i fie înscenat un caz de luare de mită de către ofițerii CCCEC (CNA).

Sursa imagine: Captură Jurnal TV

După reținere, Igor Savin a fost dus la sediul CCCEC, actualul

Centru Național Anticorupție. După ce a fost cercetat penal aproape un an, dosarul său a fost judecat la Cahul timp de patru ani, instanța pronunțându-se abia în 2016. Bărbatul a fost găsit vinovat de acte de corupție și condamnat la 8 ani de închisoare. Nici Curtea de Apel nu i-a dat dreptate, ci doar i-a redus termenul de detenție. Și abia în 2017 magistrații de la Curtea Supremă l-au achitat și au dispus eliberarea imediată din detenție. Argumentele din [Decizia](#) Curții Supreme prin care reclamantul a fost achitat se pare că nu au fost suficiente pentru Procuratura Generală. În 2017, imediat după pronunțarea Deciziei de achitare, Mircea Roșioru, actualul adjunct al Procurorului General, declară recurs în anulare, prin care solicită ca Decizia Curții Supreme de Justiție prin care a fost achitat Igor Savin să fie casată, iar Igor Savin să se reîntoarcă în penitenciar. Recursul în anulare este respins ca [inadmisibil](#).

În urma condamnării sale ilegale, reclamantul (care are grad de dizabilitate, agravat în penitenciar) a fost plasat ilegal în detenție și privat ilegal de libertate pe o durată de 485 de zile și de dreptul de a munci pe o perioadă mai mare de 6 ani. În această perioadă, familia lui Igor Savin a fost privată de surse de venit în condițiile în care soția reclamantului era în concediu de îngrijire a copilului minor, care avea la acel moment vârsta de 1 an, și care avea în grijă și alți 3 copii minori.

Recuperarea prejudiciului moral și material în urma condamnării ilegale

Imediat după pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție prin care Igor Savin a fost achitat, în august 2017, reclamantul a inițiat o acțiune civilă în temeiul Legii nr. 1545. De la înaintarea acțiunii civile până la pronunțarea unei decizii definitive și irevocabile în acest caz au trecut mai mult de doi ani.

În deciziile lor, instanțele naționale au stabilit că suma de

100.000 de lei pentru condamnare ilegală, 485 de zile de suferințe enorme, ar fi suficientă (în cazul reclamantului, o oră de frustrări și suferință, în viziunea statului, ar costa 8 lei). Instanțele naționale au ignorat argumentele prezentate de reclamant, care erau bazate pe calcule obiective (rezultate din jurisprudența CtEDO în cauze similare) și au redus substanțial suma prejudiciului moral solicitat. Instanțele nu și-au argumentat soluția. Pe lângă aceasta, instanța de apel a încercat să aibă rolul de „avocat al bugetului de stat” și a decis că prejudiciul material sub forma salariului ratat nu urmează să fie recuperat de către reclamant. Decizia Curții de Apel a fost casată prin [Decizia](#) Curții Supreme de Justiție din 3 iunie 2020.

Ce urmează?

În continuare, în conformitate cu art. 20 al Legii nr. 1545, Ministerul Justiției (...) după repararea, din contul bugetului respectiv, a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite comise de organele de urmărire penală, de procuratură sau de instanțele judecătorești, vor sesiza Procuratura Generală în vederea stabilirii faptului dacă pot fi calificate drept infracțiuni acțiunile sau inacțiunile persoanei (persoanelor) cu funcție de răspundere sau ale altor persoane care au cauzat prejudiciul material și moral. Sumele încasate ca efect al acțiunii în regres se varsă la bugetul de stat sau, după caz, la bugetul autorității administrației publice locale respective.

Reclamantul reamintește Guvernului Republicii Moldova că în cazul său urmărirea penală a fost realizată și condusă de ofițeri din cadrul CCCEC și de procurorul anticorupție în acea perioadă Valeriu Sîrbu, a fost arestat de judecătorul de instrucție Ion Cotea, judecat și condamnat în prima instanță de judecătorea Valentina Suruceanu și judecat în Curtea de Apel de judecătorii Nina Velea și Evghenii Dvurecenschi (o judecătore a decedat între timp, de aceea reclamantul își rezervă dreptul să nu-i facă public numele).

Potrivit avocatului Asociației Promo-LEX, Vadim Vieru, „instanțele naționale ar trebui să țină cont de reglementările CtEDO în procesul de stabilire și recuperare a prejudiciului moral și material, să nu recidiveze (unii judecători care au dus la condamnarea țării într-o speță aproape identică, în cauza [Grecu vs Republica Moldova](#) 51099/10, au procedat similar și în cazul lui Igor Savin). În cazul stabilirii cuantumului pentru prejudiciul moral cauzat, judecătorii fac uz de așa-numita intimă convingere, dar, de fapt, stabilesc despăgubiri ne semnificative. Această practică îi descurajează pe cei păgubiți și creează sentimentul de impunitate pentru oamenii legii care continuă să aplice măsuri restrictive și rămân nepedepsiți pentru acțiunile lor ilegale. O soluție ar fi unele modificări la Legea nr. 1545 prin care să se stabilească cuantumuri minime pentru o zi de detenție ilegală, iar cuantumul maxim să fie stabilit de către judecător conform intimei sale convingeri”.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Vadim Vieru,
Avocat, Asociația Promo-LEX,
Tel.: (22) 45.00.24, GSM: 068017507,
e-mail: vadim.vieru@promolex.md